

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітня кваліфікація: магістр перформативних мистецтв
за спеціалізацією (Хореографічне мистецтво)
Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 08 від «03» вересня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

Розробник:

Прокоп`як Віра Богданівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри сценічного мистецтва і хореографії навчально-наукового інституту мистецтв.

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 8 від «3» вересня 2025р.

Завідувач кафедри
сценічного мистецтва і хореографії,
доцент, кандидат мистецтвознавства:

Надія КУКУРУЗА

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Акторська майстерність в хореографічному мистецтві
Викладач	Прокоп`як Віра Богданівна
Контактний телефон викладача	+380977753799
Е-mail викладача	vira.prokopiak@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Статус дисципліни	вибіркова
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	У зручний для здобувачів час за узгодженням з викладачем.

2. Анотація до навчальної дисципліни

«Акторська майстерність в хореографічному мистецтві» це курс, що поєднує набуття теоретичних та практичних навичок, необхідних фахівцям спеціальностей, що передбачають роботу на сцені та перед об'єктивом кінокамери. Курс дисципліни включає такі аспекти, як розвиток внутрішньої та зовнішньої техніки актора, розвиток здатності самостійного опрацювання заданої ролі, вміння творчо аналізувати драматургію та сценарії, придбання здатності адаптуватися до кожної окремої ситуації в ігровому процесі, розвиток необхідного погляду та відношення до діяльності для сприяння подальшому творчому та професійному розвитку

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

2.Мета та цілі курсу

Метою освоєння дисципліни «Акторська майстерність в хореографічному мистецтві» є вивчення та практичне оволодіння студентами професійними навичками і особистісними компетенціями, які характеризують конкурентоспроможних, висококваліфікованих і компетентних фахівців, здатних до самовдосконалення і розвитку в умовах трансформації духовного і культурного життя суспільства, зі сформованими громадянськими і моральними якостями особистості.

Цілі освоєння дисципліни:

- Виховання в студента здатності до сприйняття сценічних подій;
- Опанування студентами ключової термінології і головних інструментів системи акторської підготовки;

- Активізація у студентів здатності виявляти і демонструвати свої особистісні та художньо-творчі установки, поєднувати логічне і емоційно-образне мислення;
- Освоєння і розуміння природи акторської діяльності;
- Виховання у студентів прагнення до образного осмислення дійсності як головної особливості художньої творчості;
- Оволодіння інструментарієм і методологічною базою, необхідною для самостійної роботи над роллю в творчому процесі створення художнього образу;
- Створення максимально сприятливої навчально-творчої атмосфери для творчого розвитку і особистісного зростання студентів;
- Розвиток громадсько-моральних позицій і особистісних якостей студентів з урахуванням національних пріоритетів культурно-виховної політики;
- Формування культури мислення і мотивації до виконання професійної діяльності в конкретній предметній царині;
- Орієнтація студентів на постійний саморозвиток і готовність до самостійного освоєння та примноження знань протягом усієї професійної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Фахові компетентності:

СК1. Усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії.

СК2. Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.

СК4. Здатність до художньо-критичної діяльності у сфері хореографії.

СК10. Усвідомлення синтетичної природи хореографічного мистецтва та багатоманітності його можливих зв'язків з іншими мистецтвами у хореографічному творі.

Результати навчання:

ПР3. Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.

ПР9. Володіти навичками художньо-критичного осмислення явищ хореографічної культури сучасності в контексті загально-мистецького поступу.

ПР16. Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різножанрового художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60
Індивідуальні заняття	-

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
2	В6 Перформативні мистецтва В6.03 Хореографічне мистецтво	1	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
ТЕМА		Кількість годин	
		Лекції	Практичні заняття Сам.роб.
Розділ 1. Історико-теоретичні засади акторського мистецтва			
Тема 1. Еволюція уявлень про акторську техніку.		2	10
Тема 2. Актор – центральна творча постать у виставі. Специфічні особливості акторського мистецтва. Професійна етика колективної творчості студентів		2	
Тема 3. Основні напрями в акторському мистецтві. Реалістичні традиції акторського мистецтва.		2	
Тема 4. Другий план і внутрішній монолог.		2	
Тема 5. Надзавдання і наскрізна дія.		2	
Розділ 2. Освоєння акторської психотехніки. Тренінги			
Тема 6. Фізична та психологічна дія. Магічне «якби». Дія в запропонованих обставинах		2	5
Тема 7. Сценічна увага та сценічна уява		2	5
Тема 8. Вивільнення м'язової і внутрішньої напруги		2	5
Тема 9. Сценічне ставлення. Вправи на зміну ставлення.		2	5
Тема 10. Сценічне ставлення. Вправи на зміну ставлення.		2	5
Тема 11. Вправи на пам'ять фізичних дій.		2	5
Розділ 3. Тренінги			
Тема 12. Подія. Оцінка факту.		4	10

Тема 13. Підготовка курсових етюдів.			4	10
Всього за курсом:		10	20	60
Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання курсу		Лекції – 5 балів Практичне заняття – 55 балів Самостійна робота – 10 балів Залік – 30 балів		
Умови допуску до підсумкового контролю		До складання заліку допускаються студенти, які за результатом змістового модуля набрали не менше як 25 балів.		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для заліку		
90 – 100	A	Зарвховано зараховано		
80 – 89	B			
70 – 79	C			
60 – 69	D			
50 – 59	E			
26 – 49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання		
0-25	F	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни		
Політика навчальної дисципліни				
Політика навчальної дисципліни ґрунтується на принципах академічної доброчесності, професійної відповідальності, творчої свободи, взаємоповаги та партнерської взаємодії між викладачем і здобувачами вищої освіти. Освітній процес передбачає активну практичну участь магістрантів, систематичне виконання творчих та індивідуальних завдань, підготовку сценічних етюдів, роботу над образом і характером персонажа, розвиток акторської виразності, емоційної пластики, сценічної уваги та взаємодії з партнерами. Відвідування практичних занять є важливою складовою опанування дисципліни, оскільки значна частина компетентностей формується безпосередньо в процесі тренінгової та сценічної роботи. У разі пропуску заняття здобувач має самостійно опрацювати пропущений матеріал та, за потреби, виконати індивідуальне завдання. Практичні завдання оцінюються з урахуванням якості їх виконання, творчої інтерпретації, самостійності, сценічної переконливості, уміння працювати з				

образом, пластично-емоційної виразності та здатності застосовувати акторські засоби у хореографічній композиції.

Особлива увага приділяється індивідуальній творчій роботі магістранта та його здатності використовувати набуті акторські навички у професійній діяльності хореографа, балетмейстера, викладача та керівника хореографічного колективу.

У процесі навчання не допускаються прояви дискримінації, приниження честі та гідності учасників освітнього процесу, некоректне ставлення до партнерів, а також привласнення результатів творчої чи інтелектуальної діяльності інших осіб.

Академічна доброчесність є обов'язковою складовою освітнього процесу. Під час виконання індивідуальних, творчих, дослідницьких і письмових завдань здобувачі мають дотримуватися принципів самостійності, достовірності та коректного використання джерел.

Політика дисципліни орієнтована не лише на формування виконавських навичок, а й на розвиток творчого мислення, професійної самостійності, сценічної культури та здатності магістранта усвідомлено використовувати засоби акторської майстерності у створенні та інтерпретації хореографічного твору.

Основна література

1. Аристотель «Поетика». Харків : Фоліо, 2018. 154 с.
2. Арто А. Театр і його двійник. Видавництво Жупанського, 2021. 280 с.
3. Барба Е. Паперове каное. Львів, 2001.
4. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману». Київ: Ліра-К, 2016. 304 С.
5. Бобошко Ю. М. Режисер Леся Курбас. Київ, 1987.
6. Брехт Б. Про мистецтво театру. Київ, 1977.
7. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. ЛНУ ім. І. Франка, 2005.
8. Волицька І. В. Театральна юність Леся Курбаса. Львів, 1995.
9. Волицька І. Курбас: погляд на тіло (на матеріалі теоретично-публіцистичних статей періоду Молодого театру // *Курбасівські читання*. Київ, 2006. №1.
10. Волицька І. Курбасова дефініція творчості актора і категорія «тривання» // *Курбасівські читання*. Київ, 2007.
11. Грицан А.В. Виховання режисера: психофізичний та інтелектуальний тренінг : навчальний посібник. 2-е вид., переробл. та доповн. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009.
12. Гладишева А.О. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність: Навч. посібник. Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. Київ: 2011, СПД Верес О.І., ООО «Червона Рута-Турс». 268 с.
13. Грицан Н. В. Техніка сценічного мовлення : навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ, 2020. 286 с.
14. Грицан Н. Слово у поетичному театрі : навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ, 2008. 300 с. 9.
15. Гротовський Є. Театр, ритуал, перформер. Львів, 1999.
16. Гузик В. П., Кудрявцева Н. Б. Комплексний психофізичний тренінг. Київ, 2005
17. Дмитрова Л. З історії всесвітнього театру. Держ. Вид- тво України, 1929.
18. Заболотна В. Жанри драматургії // *Дніпро*. 2009. № 2.
19. Ігнатюк М. М. Монолог у мистецтві драматичної вистави: Навчальний посібник

- для студентів вузів культури і мистецтв : навч. посібник. Рівне, 2001. 90 с.
20. Ігнатюк М. М. Свічадо зореслова: Посібник-хрестоматія зі сценічної мови для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2011. 532 с.
 21. Кукуруза Н. В. Майстерність ведучого: Навчальний посібник. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2010. 176 с.
 22. Кукуруза Н. В. Літературна композиція: від задуму до сценічного втілення: навч. посіб. до розділу з курсу «сценічна мова». Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2014. 272 с.
 23. Курбас Лесь. Театральні закони і акценти / Вступ і впорядкування Б. Козака. Львів, 1996.
 24. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський. Київ, 2001.
 25. Мейснер С. Про акторську професію. Перекладено українською мовою за оригіналом Sanford Meisner on Acting A Vintage Original, August 1987 First Edition. Пер. з англ. Р. Бажана. Дніпро : видавець ФОП Василь Рогів. 2023. 236 с.
 26. Мірошніченко Н. Неоритуальність у театрі постмодернізму // *Кіно. Театр*. 1999. №1. С.28-30.
 27. Оскар Г. Брокетт, Франклін Г. Гілді. Історія театру 10-те видання). Львів: Літопис, 2014. 730 с.
 28. Паві П. Словник театру. Львів, 2006. 4. Горальський А. Теорія творчості. Львів, 2002.
 29. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. В 3-х кн. Львів, 2003.
 30. Станіславський К. Робота актора над собою. Ч. I та II. Київ, 1953.
 31. Топорков В. Про техніку актора. Київ, 1961.
 32. Ревуцький Д. Живе слово. Львів, 2001.
 33. Чехов М. Про техніку актора // *Просценіум*. Ч. 1 – 2 (11 – 12) / 2005 – Ч. 1–2 (20 – 21) / 2008.
 34. Курбас Лесь. Спогади сучасників. Київ, 1969.
 35. Нариси з історії театального мистецтва України ХХ століття / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. Київ: Інтертехнологія, 2006. 1054 с. іл.

Додаткова:

36. www.zankovetska.com.ua
37. www.n.kurbas.lviv.ua
38. www.voskresinnia.lviv.ua
39. www.teatre.com.ua
40. www.shakespeare.zp.ua
41. www.ft.org.ua
42. www.drama-comedy.kiev.ua
43. www.theatreonpodol.com
44. www.tuz.kiev.ua
45. www.atheatre.com.ua

Викладач : Віра ПРОКОП ЯК, доцент